

EL JOC DEL VENT

Montserrat Gil i Casals

Els astròlegs clamen que en el món sublunar tots els seus astres tenen els daus, els daus de la vida per fer-la ballar... Bruixots i bruixes barregen pocions, un xic de verí per canviar el destí...! N'hi ha que tiren cartes per pronosticar el futur que haurà de venir... Són molts els qui parlen, xerren i creuen que és una cosa que en diuen atzar... Altres somien en la sort, la que en diuen "bona", aquests aboquen un sac de diners en *lotos*, travesses o juguesques, i somien i esperen que toqui, que toqui..., que toqui el què?

Que clamin, que barregin, que tirin, que parlin, que xerrin, que creguin, que somiïn, que esperin que toqui..., però, NO!

És el vent!

El vent juga amb la vida, s'emporta el passat, arrossega el present, canvia l'avui, perfila el demà...

El vent és com una joguina, fa dibuixos, és fantasia..., et pot fer gaudir, distreure, et pot alegrar... És com una màgia contínua, un pou ple de secrets, una figura de vidre, un titella atapeït de fils... Es pot sentir com el que porta

la batuta, com l'amo de la clau del pany, el que arriba al cim d'un cingle o el que ha estat coronat.

El vent juga amb la vida, s'emporta el passat, arrossega el present, canvia l'avui, perfila el demà...

El vent és viatger, vola com els ocells, salta com els cangurs, corre com les guineus... Va d'un cantó a l'altre sense ordre, sense concert. Pot ser al nord i després al sud. El seu joc és fluctuant, aventurer, imprevis. Juga aquí, juga allà. Un joc de vida, avui aquí, demà allà! Pot ser al nord i després al sud.

A totes les mares que lluiten i criden ben fort: jo sí que podré!

M'imagino una mare bonica, jove, que amb un petó donarà la benvinguda a una filla menuda (de 10 o 11 mesos, tant se val...) Una mare amb el rostre cuidat, la mirada serena, que li agrada lluitar i que fa goig d'aguaitar...

Fa fred, comença la tardor; les nits a Vic (Osona) són fredes. La boira passeja baixa, busca els carrers, empaita les cases i ho toca tot. Les seves grapes amples semblen els ulls dels veïns que tot fent passejades concentren la vista i aguaiten els aparadors plens a vessar. Una vista que demana comprar, desitja tenir. L'olor dels cafès, el fum de les llars, la flaire dels perfums, la pudor de porcs, les essències dels jardins, els tufs de les indústries..., tot es barreja, tot s'ajunta; una unió que caldeja l'aire d'una ciutat on la prosperitat s'ensuma, on la fortuna es fa present, on la riquesa és una joia de molts, on l'abundància es desborda, on..., on la pobresa es controla, on la misèria és desconeguda, on la necessitat és atesa, on les penúries s'expliquen, on...

Una mare amb el rostre cuidat, la mirada serena, que li agrada lluitar i que fa goig d'aguaitar..., una mare

que fa temps que escriu, fa temps que apunta en el seu diari; explica un relat, explica una història a una filla que ella somia, que té la pell fosca, de color de xocolata, els llavis molsuts i boqueta dolça, de cabell molt negre i rínxol petit, d'ulls foscos i mirada clara. Li explica i li conta que “t'estimaré i t'acotxaré!”; li diu que tindrà un lletet amb barana de fusta i un balancí petit; un cotxet molt maco i un osset molt gran...

Quan la parella desitja poder infantar, s'estima i s'estima sense descansar. Quan passen els dies i el fruit no vol arribar, el neguit comença, la por s'acosta..., i *de mica en mica el cor es va afeblint*. Quan l'embaràs arriba i queda truncat, primer una vegada i després d'altres més, el cos es debilita, els nervis es desperten..., i *de mica en mica el cor es va afeblint*. Quan els metges proven, burxen i remenen i no troben res, tot el cos tremola, l'ànima s'arronsa, la foscor s'acosta..., i *de mica en mica el cor es va afeblint*.

El rellotge li explica que el moment s'acosta, li diu a cau d'orella que no cal esperar més... El rostre animat se li omple de llum; vol avançar el moment, vol accelerar-lo... Quanta il·lusió que empeny, quanta vida que vol ressorgir! El soroll del *ring* se li fa present, el temps no s'espera. Voldria cridar, voldria escampar bocins d'alegria, bocins d'esperança. A l'home desperta, que li fa costat; junts prenen maletes, junts prenen el vol. La mare amb el rostre cuidat, la mirada serena, que li agrada lluitar i que fa goig d'aguaitar, mira les muntanyes pintades de blanc.

L'avió s'allunya, deixa enllà el nord i s'apropa al sud.

La mare medita, imagina i somia. Veu una nena que s'espera, espera la vida i potser un demà; que els seus braços imploren poder voleiar; les seves llàgrimes no paren

de vessar; que fa un crit d'angoixa que es deixa sentir i augmenta i augmenta...

L'avió aterra, el cor s'accelera, ja no està afeblit; té la força plena. La joia li omple tot el cos sencer. La mare amb el rostre cuidat gemega de goig, els ulls se li entelen de l'aigua de dins... Com serà la filla? Què li haurà de fer? El dia comença i la claror també...

Una punyida de por li travessa el cos, l'aparta i la deixa que fugi d'allí. La seva filla l'espera i l'ha d'abraçar, li farà un petó. Com serà la filla? Què li haurà de fer? El dia comença i la claror també...

El vent juga amb la vida, s'emporta el passat, arrossega el present, canvia l'avui, perfila el demà...

El vent també pot fer patir, angoixar, pot entristir... Té força, té empenta, camina, arranca, s'escapa... Pot ser fum, foscor, bromera..., pot posar-se forques als dits, foc a la boca, tancs a les cames, buidor al cor...

El vent juga amb la vida, s'emporta el passat, arrossega el present, canvia l'avui, perfila el demà...

El vent és viatger, vola com els ocells, salta com els cangurs, corre com les guineus... Va d'un cantó a l'altre sense ordre, sense concert. Pot ser al sud i després al nord. El seu joc és a vegades confús, altres fosc i tèrbol. Juga aquí, juga allà. Un joc de vida, avui aquí, demà allà! Pot ser al sud i després al nord.

A totes les *bones* mares que diuen altives: "No sé com ha pogut..."

M'imagino una mare bonica, jove, que amb un petó diu adéu a una filla menuda (de 10 o 11 mesos, tant se val...). Una mare amb el rostre cansat, la mirada trista, els peus descalços, la roba esquinçada...

Fa fred; comença la primavera, i les nits a Addis-Abeba (Etiòpia) són fredes. La lluna passeja tombada, sembla ajaguda, sembla que mandreja i mira els estels. Una mirada enlaire com la dels veïns que, tot fent oracions, arrufen les celles i aguaiten el cel demanant pluja d'esperança. L'olor d'espècies, el fum dels vehicles, la flaire dels ciris que arreu onegen, el tuf de brutícia, les essències dels arbres..., tot es barreja, tot s'ajunta; una unió que caldeja l'aire d'una ciutat on la pobresa es deixa veure, on la misèria passeja activa, on la necessitat obliga, on les penúries s'empaiten, on..., on la benaurança s'enalteix en les pregàries, on la fortuna es descuida de fer-se present, on la riquesa és una joia de molt pocs, on l'abundància és desconeguda, on...

Una mare amb el rostre cansat, la mirada trista, els peus descalços, la roba esquinçada... Una mare que voldria escriure una carta a una nena de pell fosca, de color de xocolata, de llavis molsuts i boqueta dolça, de cabell molt negre i rínxol petit, d'ulls foscos i mirada clara. Voldria dir a sa filla menuda: "T'estimaré i et recordaré!" Però no té llapis, no té paper, no sap fer una carta, ni tan sols un traç; mai ha pogut aprendre a dibuixar les lletres.

Quan la gana apressa, el neguit entorpeix la ment, l'ànsia enfebreaix la còrpora, la fam arronsa l'estómac..., i *de mica en mica el cor es va tornant dur*. El fred es fica a dins l'ossada si no hi ha aixopluc per resguardar-se; les mans i la pell es ressequen; els llavis es tallen..., i *de mica en mica el cor es va tornant dur*. Quan la malaltia arriba, tot el cos tremola, l'ànima s'arronsa, la foscor s'acosta..., i *de mica en mica el cor es va tornant dur*.

Una punyida de mal l'avisa, li explica que el moment s'acosta, li diu a cau d'orella que no pot esperar més... Ella,

amb el rostre afligit, vol deixar passar l'estona; vol frenar el moment... Quanta força que empeny, quanta vida que vol ressorgir! Un nou dolor se li fa present; el temps no s'espera. Voldria cridar, voldria consol, voldria una llum, però el carrer és fosc, és negra nit i no hi ha ningú. La solitud se li fa present. No és un bon regal, ni un trist donatiu; és l'ombra d'una mare bonica i jove que amb un petó diu adéu a una filla menuda... Un petó per a una filla menuda que deixa asseguda en un racó del carrer.

La nena s'espera, espera la vida i potser un demà; els seus braços imploren poder voleiar; les seves llàgrimes no paren de vessar; fa un crit d'angoixa que es deixa sentir i augmenta i augmenta...

La mare s'acosta a un altre carrer. Té les orelles tapades; no vol escoltar, no pot escoltar... Una nova vida li esqueixa el camí, un riu de sang emplena el traçat... La mare bonica té la boca closa, ofega uns gemecs; els ulls se li entelen de l'aigua de dins... Un nou nadó que arriba sense abrigall, amb la boca oberta i el ploricó despert. Què farà la mare? Què haurà de fer? Encara és nit fosca, encara fa fred...

El mocador gastat, encara calent de l'altra menuda! L'esquena torçada ja sap el posat! Un bebè petit que quasi no pesa és un pes lleuger, fàcil de portar. Uns pits que es desperten, que volen vessar.

Què farà la mare? Què haurà de fer? Encara és nit fosca, encara fa fred...

Un dia una filla menuda cercarà l'ahir, cercarà l'avui, cercarà el demà; mirarà la lluna i esperarà l'atzar. Si busca, que escolti el xiulet del vent, que canta i refila a tot ésser vivent.